

Конният спорт и туризъм в България

М. Шишманова¹, О. Пенева²

¹Югозападен университет „Неофит Рилски“ Благоевград

Horse sport and tourism in bulgaria

M. Shishmanova¹, O. Peneva²

Keywords Prescriptive documents equestrian sport, equestrian tourism, built infrastructure, opportunities for development

The pillar's prescriptive documents for the development of the sport and the tourism in Bulgaria and the degree of contemplation of them of the equestrian sport and tourism are analyzed. Review is done on the physical base An infrastructure and her development in regions. Equestrian sport is exposed and tourism as loud ecological and they are good future development for them with potentials in the country. Development of equestrian other types of tourism packet tourism.

1 Въведение

Анализирани са основните нормативни документи за развитието на спорта и туризма в България и степента на отразяване в тях на конния спорт и туризъм. Извършен е преглед на физическата база – инфраструктура и развитието ѝ по райони. Експониран е конният спорт и туризъм като силно екологичен и с възможностите им за добро бъдещо развитие в страната. Разгледано е развитието на конния туризъм в пакет с други видове туризъм.

2 Материали и методи

За разработването на това изследване са използвани нормативни документи като Закон за туризма, Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в България 2008-2013, Национална стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта в Република България 2012 – 2022. Освен това е направен анализ на материалната база – инфраструктура, както и териториалното разположение на базата за конен туризъм и спорт. Анализирани са положителните ефекти от конния туризъм и спорт.

3 Резултат и дискусия

3.1. Туризъм.

Туризмът отдавна се е превърнал в икономически и социален феномен в ежедневието на стотици милиони души. Той обхваща не само тяхното свободно движение, но е и важна форма за оползотворяване на свободното време и основно средство за осъществяване на връзки помежду им, за политически, икономически и културни контакти.

В началото на 21-ви век туризмът е водеща индустрия в много страни и се налага като най-бързо разрастващ се икономически сектор по отношение на валутни приходи и разкриване на нови работни места. Международният туризъм е най-големият източник на приходи от износ и същевременно най-важният фактор в платежните баланси на значителна част от националните икономики в света. Той

¹ Maria Shishmanova: valkova_chich@abv.bg, Fon: 0 878 916 970

² Oliy Peneva: olive_peneva@abv.bg, Fon: 0 885 802 075

стимулира инвестициите в инфраструктурата, създава приятелски межкултурни връзки и като цяло допринася за подобряване на условията на живот на местното население.

Нарастващото значение на туристическата дейност за човечеството и разпространението ѝ във всички кътчета на нашата планета поражда редица предизвикателства пред съвременното общество. Най-важното сред тях е постигането на устойчиво развитие на туризма на местно, регионално, национално и международно равнище. Целта е да се осигури туристическа практика, която задоволява интересите и повишава благосъстоянието на местното население, като същевременно съхранява природните и социално-културните ресурси на местната среда за бъдещите поколения.

3.1.1. Закон за туризма

Съгласно Закона за туризма:

Туризмът е: ваканционен; културно-исторически; екологичен; здравен и балнеоложки; спортен; селски; конгресен; друг. Спортната дейност занимава човека още от древността, когато той присъства или участва в различни спортни прояви.

Съвременният начин на живот се характеризира с урбанизация, замърсяване на околната среда, прекомерно психическо натоварване, а оттам и редица негативни последици – намаляване на двигателната активност на все повече хора, хронична умора, стресови състояния, намален възрастов праг на различни заболявания и други негативи. Това принуждава хората да търсят и намират в спортните дейности компенсиране на споменатите негативни прояви на съвременното ни. От друга страна интензивно се увеличава разнообразието на спортни дейности и спортове; увеличава се и се модернизира материалната база за реализирането им. Изявените потребности на хората за спортни прояви и възможностите им да ги реализират са основни предпоставки за създаване и развитие на спортен туризъм. Спортният туризъм е вид специализиран туризъм, при който се задоволяват потребностите на туристите от спортуване, рекреация и активен отдих чрез участието им в разнообразни спортни прояви и дейности. Често спортният туризъм не се практикува самостоятелно, а се съчетава с други видове туризъм: културно-познавателен; развлекателен, здравен, балнеотуризъм; и еко туризъм. В отделни случаи, в зависимост от вида на ползвания туристически продукт, отнасят спортния туризъм към: хоби туризма; приключенски; пешеходен; маршрутен; велотуризъм; конен туризъм [1];

Елементи от спортния туризъм може да има и в традиционните ваканционни (рекреационни): морски или планински туризъм.

Предпоставки за развитие на спортния туризъм са още:

- Увеличаване на свободното време (по – дълги ваканции);
- Увеличаване на материалното състояние;
- Усъвършенстване и подобряване на транспорта;
- Обогащане и осъвременяване на туристическата база (в т.ч. хотелската) със спортно-развлекателни съоръжения и услуги;
- Създаване на туристически спортно-развлекателни центрове;
- Провеждане на спортни състезания.

Наличието и увеличаването на свободното време спомага все повече хора да практикуват спортен туризъм – повече почивни дни, увеличаване на ваканцията. В много от напредналите страни свободното време се увеличава чрез отпуската, а в някои от тях има условия за разделянето ѝ на две или повече части. Тази част от ваканцията може да се използва за традиционна почивка, а друга част от нея да се посвети на нетрадиционните видове туризъм, в т. ч. на спортния [1].

Държавата осъществява политиката си в туризма, като:

1. Съдейства за развитието му като отрасъл с приоритетно значение за националната икономика;
2. Създава нормативна база за неговото развитие в съответствие с международните норми, правила и обичайната практика;
3. Осигурява финансово и реализира национална реклама на туристическия продукт;
4. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2004 г., в сила от 14.11.2004 г.) създава условия за развитие на ваканционния, културно-историческия, екологичния, здравния и на балнеоложкия, спортния, селския, конгресния и друг туризъм;

5. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2004 г., в сила от 14.11.2004 г.) осъществява управление и контрол върху качеството на туристическия продукт;
6. Осъществява междудържавното сътрудничество в туризма.

3.1.2. Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в България 2008-2013.

Съгласно Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в България 2008-2013 Специфичните цели на стратегията са:

А. Оптимизиране на модела за развитие на българския туризъм и на туристическия продукт на България с оглед постигането на висок и устойчив икономически растеж (продуктова стратегия);

Б. Укрепване на пазарните позиции на българския туризъм и модернизиране на комуникационната и търговска политика. Формиране на разпознаваем брандинг на България и на българския туризъм (маркетингова стратегия);

В. Повишаване качеството на туристическото обслужване и осигуряване на публичния и частния сектор с квалифициран персонал (стратегия на качеството, кадрите и технологиите);

Г. Институционално и нормативно адаптиране на българския туризъм към туризма в страните от ЕС и възприемане на стандартите, приети в напредналите туристически страни. Подобряване на бизнес средата (институционална стратегия). Разширяване на българското присъствие в международните туристически организации [2].

Конният туризъм се класифицира като спортен туризъм. Ето какъв е записът за спортния туризъм:

Спортен, приключенски и хоби туризъм

МЕРКИ:

- насърчаване създаването на туристически спортно-развлекателни центрове;
- стимулиране и подпомагане провеждането на спортни състезания от национален и международен характер;
- развитие на професионален голф туризъм;
- повишаване инвестициите в страната чрез голф туризма.

Ловен туризъм

МЕРКИ:

- да се специализират и паспортизират ловните и риболовни стопанства за нуждите на туризма;
- да се регулира практиката за даване на концесия на ловни стопанства за осигуряване условия за отглеждане на повече и по-разнообразен дивеч за отстрел.

Повишаване на приходите от туризъм трябва да са в резултат на:

- **Увеличаване дела на специализираните видове туризъм** - доразработване и утвърждаване на нови туристически продукти (културно-исторически, балнеология) – **СПА и уелнес, еко и селски туризъм, религиозен, конгресен, приключенски, голф, яхтен**;
- Провеждане на ефективна и масирана национална реклама в чужбина, както и на вътрешния пазар;
- Повишена ефективност при разходване на средствата;
- Увеличаване броя на туристите като цяло и относителния дял на по-високо платежоспособните чуждестранни и български туристи благодарение повишаване качеството и добавената стойност на туристическите услуги;
- Увеличаване дела на пътуванията на български граждани вътре в страната;
- Ограничаване износа на БВП за конкурентни и други дестинации и намаляване на дебитната част на туризма в текущата сметка на платежния баланс [2].

3.1.3. Национална стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта в Република България 2012 – 2022

Целеви изследвания на ЮНЕСКО и други научни институти доказаха, че един от най-мощните фактори за борба с възникналите проблеми е широкото навлизане на физическите упражнения и спорта в бита на хората, като основни компоненти на съвременния модел за здравословен начин на живот в най-

широкия смисъл на това понятие, т.е. като състояние на пълно физическо, психическо и социално благополучие, а не само като липса на болестно състояние [3].

Главната стратегическа цел на системата спорт е утвърждаването на физическото възпитание, спорта и социалния туризъм като средство за подобряване на здравето и физическата годност на населението, максимално разширяване дела на обхванатите в организирания спорт за всички от разнообразни социални групи, както и издигане на спортния престиж на нацията на световно равнище.

Главната стратегическа цел обхваща две подцели:

- модернизация на спортната инфраструктура, която да задоволява потребностите на населението от системни занимания с физически упражнения и спорт, както и да осигурява условия за подготовка и постигане на високи спортни резултати;
- усъвършенстване на Националната система за физическо възпитание и спорт в съответствие с водещите европейски практики с оглед насърчаване на физическото възпитание на гражданите и стимулиране на спорта за високи постижения.

Основните принципи за нейното изграждане и функциониране в новите социално-икономически условия са:

- комплексно обвързване на физическото възпитание и спорта със здравеопазването, образователните, научните и културните институции в единна функционална система за увеличаване на нейното балансирано въздействие върху всички слоеве от населението;
- обединяване на общественото и държавното начало за създаване на необходимата нормативна основа, както и на съответните условия за стимулиране на общностите и на отделната личност за системни занимания с физически упражнения, спорт и туризъм;
- целесъобразно разпределение на основните и спомагателните функции и отговорности на държавните органи, обществените организации, стопанските обединения, спортните съюзи и федерации за внедряване на физическото възпитание и спорта в бита на гражданите;
- популяризиране и внедряване на европейската ценностна система за социалната значимост на физическото възпитание и спорта за хуманизиране на съвременното общество и тяхната конструктивна роля в международните отношения за борба срещу политическата, расовата, религиозната и другите форми на дискриминация [3].

Конният туризъм може да се причисли като спортен, екологичен, здравен, което означава, че е силно подценен в нормативните документи.

Този вид туризъм може да се развива успоредно с други видове туризъм като голф, ловен, селски, планински, морски, здравен и др.

Това означава, че могат да се направят предложения за допълнения към гореспоменатите нормативни документи.

У нас вече се създават със собствени сили различни форми на конен туризъм. Този вид туризъм е също и елитарен и трябва да му се даде също шанс за бъдещо развитие самостоятелно или комбинирано с друг вид в общ пакет. Трябва да се развива като висококачествен екологичен туристически продукт. Необходимо е разширяване диапазона на допълнителните услуги в пакет с основните. Предлага се на здравни програми, като част от цялостната туристическа развлекателна програма.

3.2. Породи коне и инфраструктура за отглеждане и развъждане - конезаводи в България

Конете и понитата са стадни животни и са привикнали да живеят и оцеляват като част от група, в която се чувстват сигурни в компания на други коне и позната околна среда. Те са плахи по природа и при уплах техният инстинкт ги кара да бягат от опасността.

Конските сетива са много изострени, например слуха и обонянието допринасят за предстояща опасност още от далече.

Конят е много чувствително животно и е способен да усети чувствата на някой близък – като страх, доверие, гняв. Той е изключително интелигентно, чувствително и чисто животно и не случайно е спътник на човека от най-древни времена [4].

Породите коне, отглеждани и развъждани в България, са: чистокръвна английска порода, източнобългарска порода, дунавска порода, плевенска порода, тракненска порода, хановерска порода, тежкотоварни породи, хафлингер, шатландско пони, аборигенни породи – каракачански и делиормански кон, рисисти породи. Основните рисисти породи са Американският, Френският,

Орловският и Руският рисак. Аборигенните породи се отличават с изключителна издръжливост на неблагоприятни условия, много висока плодовитост. Практически целогодишно се отглеждат на открито и в повечето случаи дори не се извършва подхранване през зимния период.

Каракачанският кон е характерен за планинските райони и популацията му е концентрирана главно в Стара планина, Родопите, Рила и Пирин. Делиорманският кон се среща в районите на Североизточна България [5].

Конезаводите в България са:

- конезавод „Кабиюк” е най-старият конезавод в България, основан през 1864 г. от русенския валия Митхат Паша с цел производство на коне за турската армия. Той е разположен на Шуменското плато на 13 км североизточно от гр. Шумен.
- конезавод „Клементина” е наследник на Окръжния жребцови склад, открит от Плевенската окръжна постоянна комисия през 1890 г. Намира се край Плевен в землището на бивше татарско село.
- конезавод „Стефан Караджа” е открит през 1896 г. като Конско военно-ремонтно депо край Горна баня, Софийско. До 1952 г., когато конският ефектив е бил преместен край Балчик, е известен като военен конезавод „Божурище”. Основна задача в периода на откриването му е да снабдява българската армия с добри ездови коне, поради което влиянието му върху масовото коневъдство тогава е по-ограничено.
- конезавод „Истър” е създаден през 1953 г. край Русе, като коневъдна секция за тежковозни коне. Кобилите и жребците са били внесени от бившия СССР и са от Руската и Съветската тежковозна порода. През 1962 г. се открива секция за Чистокръвна английска порода, която се развива добре и много успешно се включва в общия за страната план за развъждане на породата [4-5].

3.3. Конният спорт

За много спортове може да се каже кога точно им е началото, но за конния спорт това е невъзможно. Възникнал е хилядолетия назад в живота на древния човек като средство за съществуване, двигател за развитие по пътя към цивилизацията.

Конният спорт днес е много скъпа индустрия, достъпна далеч не за всички, които имат желание да се занимават с езда. В същото време всички страни внимателно пазят и поддържат историческите си конни традиции. Военните събития, с които се гордее един или друг народ в своята история, винаги са свързани с коня. Това са и различните видове народни състезания, конните празници, които имат дълга история, “каубойските зрелища” и др. Всичко това привлича голям брой участници и зрители, носи солидни доходи и най-важното, силно зарежда с патриотизъм и с гордост от историята на собствената страна. Освен това така се запазват националните породи коне, които нямат голяма перспектива в олимпийските видове конен спорт. Благодарение на това внимателно отношение към националните традиции някои малко известни, изключително национални видове спорт са станали олимпийски. Манасиевата хроника от Константин Манасий (XII век) потвърждава, че животът на българите е неразривно свързан с коня [6].

Конен спорт се използва за обозначаване на спортовете свързани с яздене на коне. Най-известната дисциплина е прескачане на препятствия. При всяко неправилно преодоляно препятствие ездачът получава наказателни точки. Надпреварата се състои от 2 кръга.

Другите дисциплини са всестранна езда, обездка и издръжливост (преходи). Понастоящем трите олимпийски дисциплини са прескачане на препятствия, всестранна езда и обездка.

При всестранната езда се изисква голям опит във всички конни дисциплини от страна на състезателя. Самата дисциплина включва три различни дисциплини.

При обездката се наблюдават следните качества у коня:

- свободата и равномерността на крачките;
- хармоничност, лекота и свобода на движенията;
- лекота на предните и ангажирането на задните крака, изразяващи се в жив импулс;
- възприемане на поводите с подчинение през цялото време, без проявяване на напрежение и съпротива.

При преходите се проверяват издръжливостта и бързината на коня.

Създадени са и спортни клубове в България по конен спорт, а именно: клуб „Божур”- гр. Божурище, конна база „Ген. Крум Лекарски” – гр. Божурище, ездови клуб „Авангард”- гр. Варна, конно спортна база - Винаца, спортен клуб „Атила - Й”, клуб „Астерикс”, спортен клуб „Интегра” – гр. София, ездови клуб „Ен Пи Си”, клуб по конен спорт Генерал Тотлебен, конен клуб „Фортуна”, клуб по конен спорт „Русалиите“, клуб по конен спорт „Симекс”, ездови клуб” Силвена спорт” и др. [6-7].

3.4. Конният туризъм

Конният туризъм е за хора, които имат нужда от нови и силни усещания. Ездата сред природата е страст, която носи несравнима положителна емоция, мирис на свобода, щастие и сбъднати детски мечти. Това е начинът, по който можеш напълно да се слееш с природата и да се отдадеш на неизпитвани до този момент преживявания. Ездата осигурява чудесната възможност да се съчетае физическото натоварване с приятния досег с природата и с неповторимия контакт с коня. Ездата, както и работата с коне, може да бъде не само приятно хоби и спорт, но и начин на живот [8].

Конете в България днес, освен като част от живите български традиции, са чудесна алтернатива за туристически атракции. През последните години популярност придобива т.нар. конен туризъм, или конните турове, които се организират от български туроператори. Това са преходи в планината, които спомагат от една страна за туристическо присъствие в малко познати кътчета на родината, и от друга страна дават възможност за неповторимо преживяване сред природата. Едни от най-предпочитаните маршрути са преходите в Троянския балкан с основно средище – гр. Априлци, и преходите в Пирин с каракачански коне. Някои от тези коне са участвали като основни актьори в известния български филм, пресъздаващ историята на създателя на българската държава – Хан Аспарух.

Конните преходи до най-живописните кътчета на българската природата, съхранили дивата си красота, са един от начините човек да се откъсне, макар и за малко, от съвременната цивилизация. Те набират все повече привърженици. На много места в страната могат да се наемат чудесно обучени ездитни коне, с които да се предприеме неколкодневен маршрут. Конни бази има както в планинските райони у нас, така и в някои градове [9].

В югозападен район се намират: конна база „Здравец”, предлагаща конен туризъм, планинска и полска езда. Конна база „Balkan Horses“ – Етрополе е създадена за конен спорт и туризъм. Конна база Витоша предлага едни от най-добрите условия за езда, разходки, преходи, едnodневни и двудневни походи с великолепни коне по уникални местности. Конна база „Виктория“ предлага свободата на избора – къде, с кого, и колко да пояздиш е мотото на всеки ездач, дошъл в конната база, като се любуват на красивите гледки на Рила, Верила, Витоша и Плана планина, докато си почиват на сянка под вековното дърво до параклиса „Св. Георги”. В този район има изградени още десет конни бази. В югоизточния район са изградени три конни бази, в североизточния район базите са четири, в северозападния район е една- конна база “Берглед”, която предлага отлични възможности за конна езда и туризъм в Западна Стара планина и планинския курорт Ком, само на 75 км от София – край град Берковица, южен централен район има шест конни бази, в северен централен район е организирана само една конна база [9-10].

3.4. Конният туризъм в съчетание с други видове туризъм

Много къщи за гости и семейни хотели предлагат конен туризъм в съчетание със селски, планински и ловен туризъм. Такива къщи са конна база Балканджийската къща (с. Живко, общ. Габрово), Евъргрийн палас –Рибарица хотел и конна база, къща за гости „Чардаците” (с. Балканец, Троян) [11].

3.5. Лечение с езда при децата.

Това, че животните са способни да оказват положително въздействие върху здравето на човека, съвсем не е новост. Още през V в.пр.Хр. Хипократ говорил за ползата от общуването с коне и лечебната езда. В своите съчинения той дори отбелязва, че освен общоукрепващ ефект от язденето се наблюдава и психологически ефект.

Основател на лечението с помощта на коне, известно като хипотерапия, е френският лекар и психолог Ю. Лапери. Той използвал този метод, за да помогне на болните да достигнат двигателна и психическа независимости в бъдеще сами да преодоляват житейските проблеми.

Хипотерапията е наистина универсална. Тя позволява и на децата, и на възрастните да се справят с такива тежки заболявания като детски церебрален паралич, полиомиелит, поражения на органите на чувствата, загуба на слуха или зрението, склероза, мускулна дистрофия, шизофрения, епилепсия, аутизъм. Лечението с коне помага и при умствена изостаналост, различни смущения в социалната адаптация и поведенчески проблеми, неврози, психози, задържане на психическото развитие. Учените са установили, че успехът на хипотерапията е свързан с няколко фактора. Първо, конят е възприемчив към много емоционални реакции на човека. За него не са толкова важни думите, колкото интонацията, с която са произнесени. Това животно има добра памет и е способно да си изработва навици. Поведението му е достатъчно предсказуемо. Следователно то може да дава усещане за стабилност, а това усещане стои в основата на преодоляването на страха при децата.

Второ, важна роля играе и доверието. Доверявайки се на коня, ездачът разчита на това, че той ще се справи с тези промени в средата, с които той самият все още не е в състояние да се справи. А чрез доверието към коня възниква и доверие към хората.

Трето, човек, яздещ кон, попада сякаш в друга координатна система: на него през цялото време му се налага да търси равновесие. Горещо долу така, както е правил, когато се е учил да държи главата си изправена, да седи, да стои и ходи. Конят става негов водач в търсенето на чувството за равновесие в променящите се условия. Може да се предположи, че нещо подобно става с току-що родилото се бебе, попаднало в съвършено нова среда.

Четвърто, взаимодействието на ездача с коня позволява да се преодолее неловкостта на детето, свързана често с характера на заболяването аутизъм или детски церебрален паралич. Всички движения стават адекватни, нужни. По този начин детето престава да се страхува от своята нестабилност, а това води до намаляване на мускулното напрежение.

Пето, хипотерапията стимулира развитието на собствената значимост и сили, когато пациентът с ограничени физически възможности се избавя от инвалидната количка или патериците и се придвижва върху гърба на едно силно животно, което сам управлява. Конят е най-подходящото животно за повишаване на самооценката на хората и преодоляване на депресивните състояния. Хипотерапията способства и развитието на паметта, вниманието, мисленето. Необходимостта от постоянна концентрация на вниманието при яздене, максималната мобилизация и самоорганизация стимулира психическите процеси.

Световната здравна организация отдавна е признала, че хипотерапията действително облекчава живота на децата-инвалиди и техните родители. Това е може би единственото лечение, при което пациентът може и да не се досеща за това, че се лекува, в резултат на което намалява вероятността от възникване на съпротива, физическото усещане от позицията на ездача, намиращ се над земята, създава ефект на победител. Освен това по време на язденето протича естествен масаж на тялото. И нещо също много важно – лечението с коне е безмедикаментозно, то няма странични ефекти.

Разбира се, хипотерапията не е панацея за всички болести. Съществуват и противопоказания, макар че те са незначителни и най-често се отнасят само до кризисните периоди в протичането на всяка болест. Абсолютно противопоказани са хемофилията, чупливостта на костите и заболяванията на бъбреците. Язденето е възможно дори и за хора с алергия към конските косми.

От края на 50-те години на миналия век хипотерапията започва своето триумфално шествие по света и сега в повече от 45 страни от Европа и Северна Америка са създадени центрове за лечебна езда. При това в Холандия, Швеция и Великобритания този метод се намира под покровителството на кралските семейства. В България лечение с езда при децата се провежда в: Конна база „Албена”, Конна база „Периволас”, Прабългарска школа „Бага тур”, Конна база „Арбанаси”, Конна база „Тангра” [12].

4 Заключение

Конният спорт е единствения олимпийски спорт, в който няма разделение на полов признак – мъже и жени се състезават заедно в пряка конкуренция. Единственият олимпийски спорт, в който се състезават човек и животно заедно. Единственият олимпийски спорт, в който 2 сили и 2 интелекта се обединяват в 1, за да постигнат победата. Конният спорт изисква установяването и поддържането на контакт с животните. Общуването с конете, което включва и грижи, и ласки, и дисциплина, е изключително

важна предпоставка в ездата. Много родители предпочитат децата им да се занимават с езда, защото този спорт съчетава в едно спортуването на открито и сред природата с важни уроци по възпитание и отговорност. Нещо повече, общуването с конете променя душата на човека. Да спечелиш доверието на това грациозно и силно животно, да го подчиниш на своите сили, това изисква сърдечна топлина между животното и човека. В конния спорт казват – зъл човек не може да бъде добър ездач. Конен туризъм - Яздейки сред природата, ще се удивите от вековни букови гори и тучни, ухаещи на диви цветя ливади. Ще имате възможност да се обучавате в езда докато се любувате на живописната природа.

Ездата осигурява чудесната възможност да се съчетае физическото натоварване с приятния досег с природата и с неповторимия контакт с коня. Ездата сред природата е страст, която носи несравнима положителна емоция, мирис на свобода, щастие и сбъднати детски мечти. Това е начинът, по който можете напълно да се слеете с природата и да се отдадете на неизпитани до този момент преживявания. Ще осъзнаете, че контактът с конете ще ви обогати и ще ви донесе много приятни мигове.

Конната езда е изцяло свързана с това да промениш своето Аз, и няма нищо по-удивително от синхронността на движението в ритъм с такова силно и благоразположено животно. Ездата помага за доброто физическото развитие и за регулиране на телесното тегло, учи на контакт с животните и допринася за постигане на вътрешен мир и спокойствие.

Конните преходи до най-живописните къччета на българската природа, съхранили дивата си красота, са един от начините човек да се откъсне, макар и за малко, от съвременната цивилизация. Конният туризъм може да се причисли като спортен, екологичен, здравен, което означава, че е силно подценен в нормативните документи.

Този вид туризъм може да се развива успоредно с други видове туризъм като голф, ловен, селски, планински, морски, здравен и др.

Това означава, че могат да се направят предложения за допълнения към нормативните документи като отделен и комбиниран вид туризъм.

У нас вече се създават със собствени сили различни форми на конен туризъм. Този вид туризъм е не само елитарен и трябва да му се даде също шанс за бъдещо развитие самостоятелно или комбинирано с друг вид в общ пакет. Трябва да се развива като висококачествен туристически продукт.

Необходимо е разширяване диапазона на допълнителните услуги в пакета с основните. Предлага се на здравни програми, като част от цялостната туристическа развлекателна програма.

Задължителна е модернизация на инфраструктурата свързана с конния спорт, която да задоволява потребностите на населението от системни занимания със спорта, както и осигуряване условия за подготовка и постигане на високи спортни резултати.

Развитието на конния спорт изисква още обвързване на здравеопазването, образователните, научните и културните институции в единна функционална система за увеличаване на нейното балансирано въздействие върху всички слоеве от населението, както и промяна на съвременния модел за здравословен начин на живот в най-широкия смисъл на това понятие, т.е. като състояние на пълно физическо, психическо и социално благополучие, а не само като липса на болестно състояние.

Литература

- [1] Закон за туризма, В сила от 01.10.2002 г. Обн. ДВ. бр.56 от 7 Юни 2002г., последващи изменения
- [2] Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в Р България 2008-2013
- [3] Национална стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта в Република България 2012 – 2022
- [4] <http://horses-bg.net/>
- [5] <http://www.konete.bg/>
- [6] <http://www.ezda365.com/bg/>
- [7] <http://kone.start.bg/>
- [8] <http://www.mzgar.government.bg/>
- [9] <http://www.horsesportbg.org/>
- [10] <http://www.centersport.org/index.php?topic=konensport>
- [11] http://www.ridingcenterbulgaria.com/pages_bg/who.htm
- [12] <http://www.zdravennavigator.bg/article/terapevtichna/13564>